

www.mientayvn.com

Dịch tiếng anh chuyên ngành khoa học tự nhiên và kỹ thuật.

Dịch các bài giảng trong chương trình học liệu mở của học viện MIT, Yale.

Tìm và dịch tài liệu phục vụ cho sinh viên làm seminar, luận văn.

Tại sao mọi thứ đều miễn phí và chuyên nghiệp ???

Trao i tr c tuy n t i:

www.mientayvn.com/chat_box_toan.html

Hàm mật độ xác suất đồng thời

Trường hợp liên tục Hàm mật độ xác suất đồng thời của X và Y là một hàm số $f(x, y)$ thỏa mãn điều kiện sau: với mọi miền $C = A \times B \in \mathbb{R}^2$

$$P[X \in A, Y \in B] = \int_B \int_A f(x, y) dx dy.$$

Hàm mật độ xác suất lề của X và Y thỏa mãn:

$$P(X \in A) = \int_A f_X(x) dx \quad \text{với} \quad f_X(x) = \int_B f(x, y) dy$$

$$P(Y \in B) = \int_B f_Y(y) dy \quad \text{với} \quad f_Y(y) = \int_A f(x, y) dx$$

Hàm mật độ xác suất đồng thời

Example

Hàm mật độ xác suất đồng thời của X và Y được cho bởi

$$f(x, y) = \begin{cases} 2e^{-x}e^{-2y} & 0 < x < \infty, 0 < y < \infty \\ 0 & \text{nơi khác .} \end{cases}$$

Tính

- $P(X > 1, Y < 1)$.
- $P(X < Y)$.
- $P(X < a)$.

Hai biến ngẫu nhiên độc lập nhau

Hai biến ngẫu nhiên X và Y được gọi là độc lập nhau nếu:

$$P(X \in A, Y \in B) = P(X \in A)P(Y \in B) .$$

Hai biến ngẫu nhiên độc lập nhau

Hai biến ngẫu nhiên X và Y được gọi là độc lập nhau nếu:

$$P(X \in A, Y \in B) = P(X \in A)P(Y \in B) .$$

Hệ quả: X và Y độc lập nhau nếu:

$$F(x, y) = F_X(x)F_Y(y) \quad \forall (x, y) .$$

hoặc

$$f(x, y) = f_X(x)f_Y(y) \quad \forall (x, y) .$$

Hai biến ngẫu nhiên độc lập nhau

Example

Bảng phân phối xác suất đồng thời của (X, Y) được cho như sau.

		Y		
		0	1	2
X	0	0.1	0.2	0.1
	1	0.1	0.2	0.1
	2	0.1	0.1	0.0

Hỏi X và Y có độc lập nhau hay không?

Chương 2: Biến ngẫu nhiên và kỳ vọng

Biến ngẫu nhiên - Các dạng của biến ngẫu nhiên

Phân phối đồng thời của các biến ngẫu nhiên

Kỳ vọng

Phương sai

Hiệp phương sai và hệ số tương quan

Bất đẳng thức Chebyshev và luật số lớn

Định nghĩa

Kỳ vọng (Expectation) của biến ngẫu nhiên X được định nghĩa là:

Trường hợp rời rạc:

$$E(X) = \sum_i x_i f(x_i) .$$

Trường hợp liên tục:

$$E(X) = \int_D x f(x) dx .$$

Định nghĩa

Example

Tính kỳ vọng số nút nhận được khi tung xúc sắc.

Định nghĩa

Example

Tính kỳ vọng số nút nhận được khi tung xúc sắc.

Example

Thời gian (giờ) để nhận được tin nhắn là một biến ngẫu nhiên X có hàm mật độ xác suất:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x}{1,5} & 0 < x < 1,5 \\ 0 & \text{nơi khác.} \end{cases}$$

Tính kỳ vọng (trung bình) thời gian chờ đợi để nhận được tin nhắn.

Định nghĩa

Example

Cho I là biến ngẫu nhiên chỉ định của biến cố A , nghĩa là:

$$I = \begin{cases} 1 & \text{nếu } A \text{ xảy ra} \\ 0 & \text{nếu } A \text{ không xảy ra} \end{cases}$$

Giả sử xác suất để biến cố A xảy ra là p . Tính kỳ vọng của biến ngẫu nhiên I .